

9 декември 2015 г.

Вземането на решения въз основа на факти изисква наличието на данни с високо качество:

има смисъл да се инвестира в статистиката

В доклада си за 2015 г. Европейският консултативен съвет за статистическо управление (ESGAB) настоятелно призовава правителствата да гарантират предоставянето на необходимите ресурси за покриване на текущите нужди в областта на статистиката и, което е още по-важно, за осигуряване на възможност за инвестиране в бъдещото развитие. Председателят на ESGAB Марти Хетемааки заяви, че *„Европейският съюз е уникален като пример поради степента, в която неговите политики се основават на статистически данни. Качеството на европейската статистика трябва да бъде гарантирано чрез осигуряване на съответствие с високи професионални стандарти във всички държави членки“*.

В политиката, провеждана от ЕС и от отделните държави членки, все повече се разчита на статистически показатели за наблюдение на количествени цели. Поради това надеждната и безпристрастна официална статистика с високо качество представлява основен елемент от инфраструктурата на ЕС и на държавите членки, който налага постоянното извършване на инвестиции. От основно значение е лицата, отговорни за вземането на решения, да предоставят достатъчно ресурси на Евростат и на националните статистически институти, така че те да могат да изпълняват своята мисия за предоставяне на статистика с високо качество. По-голямата прозрачност по отношение на разходите за изготвяне на статистика ще облекчи проблема с „недобросъвестните ползватели“, т.е. положение, при което обществените блага се предоставят в недостатъчна степен, тъй като тяхното потребление може да се извършва чрез заплащане само на малка част от разходите или напълно безплатно. Евростат и националните органи, изготвящи статистически данни, които ползват средства от държавния бюджет за финансиране на обществени блага, трябва да бъдат в състояние да докажат разходите за техните статистически продукти и услуги, по-специално чрез приемане на ефективни системи за счетоводно отчитане на разходите.

Европейската статистическа система (ЕСС) е необходимо да поддържа високо качество на статистическите данни, като същевременно се приспособява към бързо извършващите се промени в обществото. ЕСС е изправена понастоящем пред революция в областта на данните, която поставя предизвикателства пред официалната статистика. Тя трябва да играе водеща роля в усилията за проучване на нови възможности и да адаптира своите рамки за качество. Освен това в някои държави процесът на регионализация предполага прехвърляне на отговорности към регионалните и местните власти. Националните статистически институти в тези държави трябва да имат силна водеща роля и правомощия за осъществяване на ефективна координация, за да могат да спазват принципите на Кодекса на европейската статистическа практика.

Надеждността на вземането на решения въз основа на факти се гради на доверие в обективността и истинността на официалната статистика. Ето защо начинът, по който потребителите възприемат качеството на статистическите данни, е от първостепенно значение в държавите — членки на ЕС. Във връзка с това ESGAB настоятелно призовава гръцкото правителство активно да изгражда и поддържа дух на доверие в гръцката статистическа система. Запазването на ELSTAT като професионално независима организация е от решаващо значение, за да се предотврати повторното възникване на събитията от началото на 2000 г. и от 2009 г.

И накрая, част от доклада е посветена на проследяване на напредъка на Евростат във връзка с действията за подобряване, отбелязани в изготвените през миналата година препоръки в рамките на партньорските проверки, като бе установено, че Евростат изпълнява плана за подобряване. Въпреки това ESGAB поддържа своята позиция по препоръките, по които има различно¹ становище по отношение на наемането и освобождаването на генералния директор на Евростат и на членовете на висшето ръководство.

¹ Вж. доклада, раздел 3.1.

За повече информация

Докладът за 2015 г. (заедно с кратко резюме) може да се намери на началната страница на уебсайта на ESGAB (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Лице за контакт с медиите

За интервю с председателя на ESGAB г-н Марти Хетемааки се свържете със секретариата на ESGAB: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), тел. +352 4301-36484.

Относно ESGAB

ESGAB² осигурява независим преглед на прилагането на Кодекса на европейската статистическа практика. Неговата цел е увеличаване на професионалната независимост, почтеността и отчетността на Европейската статистическа система, които са основни елементи от Кодекса, и повишаване на качеството на европейската статистика. ESGAB се състои от седем членове. Функциите му включват изготвяне на годишен доклад за Европейския парламент и за Съвета във връзка с прилагането на Кодекса от страна на Евростат и от Европейската статистическа система като цяло. ESGAB също така консултира Комисията (Евростат) по отношение на целесъобразните мерки за улесняване на прилагането.

Кодекс на европейската статистическа практика (Кодекса)

Кодексът на европейската статистическа практика³ определя стандартите за разработване, изготвяне и разпространение на европейска статистика. Той се основава на общо определение за качеството на статистиката, използвана в Европейската статистическа система (ЕСС, състояща се от националните статистически органи и Евростат). Кодексът представлява инструмент за саморегулиране и съдържа 15 принципа относно институционалната среда, в която извършват дейност националните статистически органи и тези на ЕС, както и относно изготвянето и разпространението на европейска статистика. Неговото прилагане се подкрепя от набор от показатели за добри практики по отношение на всеки от принципите.

Европейската статистическа система⁴ (ЕСС) е партньорство между статистическия орган на Европейския съюз, тоест Комисията (Евростат), и националните статистически институти и другите национални органи, отговарящи във всяка държава членка за разработване, изготвяне и разпространение на европейската статистика.

Партньорски проверки

Партньорските проверки⁵ са част от стратегията на Европейската статистическа система за прилагане на Кодекса. Целта е да се подобрят почтеността, независимостта и отчетността на статистическите органи на ЕСС. Първият кръг от партньорските проверки бе извършен през 2006 — 2008 г.; вторият кръг започна през декември 2013 г. и все още е в етап на провеждане. И двата кръга обхващат всички държави — членки на ЕС, и държавите от ЕАСТ. Европейският консултативен съвет за статистическо управление (ESGAB) проведе партньорска проверка на Евростат чрез използване на методологията, разработена за партньорските проверки на националните статистически институти, с някои адаптации, отразяващи особеностите на Евростат.

² <http://ec.europa.eu/esgab>.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.